

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru o dată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român,
Sibiu, str. 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 25 lei
Cont nr. 49.8.01

Credința noastră

45. Pe calea binelui

După învățătura Sfintei Scripturi, omul este singura ființă spiritual-trupească, adică e suflet-trup în unitate. Prin puterea sufletului el este „stăpînul” celor văzute, al celor ce viețuiesc pe pămînt. El este „coroana” a tot ce există.

Dar totodată în om se luptă binele cu răul, virtutea cu păcatul, încît el poate să se înalțe pînă la cer și poate să coboare pînă la a ji rob al patimilor sufletești sau trupesti. Lupta aceasta între bunătate și răutate este cunoscută de toți oamenii. De ea nu scapă nimenea. Ea ne urmărește pînă în ultima clipă a vieții noastre.

De unde această luptă, acest zbcium, această frământare? Sfînta noastră Biserică — pe temeiul Sfintei Scripturi — ne spune că prima pereche de oameni o vreme a cunoscut numai binele. Omul avea în el chipul lui Dumnezeu, prin care el este stăpîn peste natură și toate viețuitoarele. El era chemat ca prin o viață după voia lui Dumnezeu, să ajungă la asemănarea cu Dumnezeu (Geneză 1, 26—30). Neascultînd însă de porunca lui Dumnezeu și ispitit fiind și rob de cele simțuale (vedere, gust, auz), a căzut în păcat. Acesta e păcatul strămoșesc. Aceasta a avut drept urmare înclinarea spre rău prin pierderea harului divin, întunecarea rațiunii, slăbirea voinței, înrobirea inimii, adică alterarea chipului lui Dumnezeu, truda în dobîndirea celor necesare vieții, boala și moartea. (Geneză cap. 2 și 3.) De atunci toți cei ce se nasc au pecetea acestui păcat și viața lor e o permanentă luptă între virtute și păcat, între bine și rău. E adevărat că prin Taina Sf. Botez noi sîntem curățiți de păcatul strămoșesc și de alte păcate (dacă ne botezăm mai tîrziu), și ne îmbrăcăm în Hristos, devenim o „creatură nouă”, sîntem sfințiți. Astfel binele domină în noi, omul fiind după ființă bun, căci e chipul lui Dumnezeu, reînnoit în Iisus Hristos. Cu toate acestea lupta nu încetează. Ispitele dinăuntru și dinafară nu ne părăsesc. Chemările spre bine sau spre rău ne asaltează. Așa cum oricît de curată ar fi apa mării și oricît de frumos s-ar oglîndi în ea frumusețea cerului, totuși, valurile mării se frământă mereu și marea ascunde în ea tot felul de vietăți, unele frumoase, altele monstruoase, care ies la iveală din cînd în cînd. Tonalitatea luptei însă e optimistă: Prin Iisus Hristos binele e biruitor.

Dumnezeu a dat omului marele dar al libertății. Ca ființă spirituală, omul are rațiune, cu care cunoaște și judecă toate, are voință cu care înlătură ceea ce știe că nu e bun și face ceea ce știe că este bun, are sentiment, cu care se ferește de patimi înrobitoare și se însufletește de ceea ce e adevărat, bun și frumos. Astfel poate să aleagă între bine și rău, între adevăr și minciună, între adevărata frumusețe și frumusețea falsă, aparentă. Astfel omul are posibilitatea să urmeze chemarea binelui. Creșterea în bine însă nu e ușoară. Lupta este grea și fără răgaz. E ceea ce spune Sf. Apostol Pavel despre „omul legii vechi” că vrea să facă binele, dar răul e legat de el, că deși „după omul cel launtric” se bucură „de legea lui Dumnezeu”, el vede „în mădularele” lui „o altă lege” care se luptă „împotriva legii minții” lui și îl face „rob legii păcatului”. Unde este izbăvirea din această robie? Răspunsul e: în Iisus Hristos (Romani 7, 21—25).

Dumnezeu ne-a dat conștiința morală, prin care sîntem sfătuiți și îndrumați să facem binele și să ne ferim de rău. Cel ce ascultă de glasul conștiinței, sîdit în sufletul nostru, acela se luptă împotriva păcatului și săvîrșește binele și este

mulțumit, este fericit. Cel ce nu ascultă de glasul conștiinței drepte și se lasă rob de răutate, acela este muștrat de conștiință și — dacă nu se îndreaptă — este osîndit (Geneză, cap. 4). Dar și acesta se poate îndrepta. Marea însemnătate a conștiinței morale în viața noastră pentru lupta desăvîrșirii a făcut ca ea să fie numită „glasul lui Dumnezeu în noi”, pentru că ea ne-a fost dată de Dumnezeu. „Cînd faci bine nu ți-e fața senină?” — zice Domnul către Cain. Iar de nu faci bine păcatul bate la ușă și caută să te tîrască, dar tu biruieste-l!” (Geneză 4, 7). Cu toate acestea conștiința morală însăși slăbește și poate rătați, dacă omul nu ascultă de ea, ci continuă să fie rob al răutății.

Eliberarea de această robie este în Iisus Hristos. Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu intrupat, este Sfîntul, cel fără de păcat (Evrei 4, 15). El e întruparea Sfînteniei dumnezeiești. El revărsă harul Său în noi — prin Sfintele Taine —, ne curăță de păcat, ne întărește pe calea virtuții, a binelui, ne ajută în lupta împotriva răului și în biruința asupra oricăror ispite. El ne face cu adevărat liberi de orice răutate, ne luminează și întărește conștiința morală și ne cheamă mereu să mergem pe urmele Lui, ca să ajungem la asemănarea cu El. Prin Botez ne-am îmbrăcat în Hristos, am primit chipul Lui, El este în noi, cu noi, și ne ajută ca — prin colaborarea noastră cu harul Lui — să ne asemănăm cu El, să biruim încercările dinafară și dinăuntru și să pășim pe calea sfințeniei. Niciodată însă nu vom fi egali cu Hristos Fiul lui Dumnezeu Cel neprihănit. Căci nimeni nu e fără greșală dintre fiii oamenilor. Sfîntii înșiși sînt ispițiți. Maica Domnului ca

„Născătoare de Dumnezeu” n-a avut păcate personale. Ea a fost curățită de păcatul strămoșesc cînd s-a coborît Duhul Sfînt peste Preacurata Fecioară, ca din ea să se nască Hristos (Luca 1, 35). Astfel în ceruri Sfîntii, Maica Domnului și îngerii stau în jurul lui Iisus Hristos, îl preamăresc și se roagă pentru noi ca să ducem lupta cea bună a vieții în Hristos-Domnul. Lupta aceasta însă nu este ușoară. Pentru că în viața aceasta nu scăpăm niciodată de ispite. Ele vin dinăuntru și dinafară. Unele sînt mai puternice, altele mai slabe. Unele se cunosc ca rele, altele ne amăgesc spre rău prin o înfățișare frumoasă, bună. Lupta e continuă. Ea n-are răgaz. Dar prin harul lui Hristos, prin voința noastră și necontenită atenție, prin rugăciune și fapte bune, prin ajutorul Maicii Domnului, a Sfîntilor, a fraților noștri în Hristos, — a căror pildă trebuie s-o urmăm — vom reuși să ne întărim în lupta împotriva păcatului, să ne desăvîrșim în virtute, în făptuirea continuă a binelui. Prin o asemănare, noi trebuie să fim harnici ca albinele, care adună în faguri mierea, nu otrava. Așa și noi în fiecare clipă, în fiecare oră, în fiecare zi, să adunăm gînduri, cuvînte și fapte bune, după voia lui Dumnezeu, spre binele nostru, al semenilor, al Bisericii și al poporului — și să înlăturăm mereu otrava păcatului.

Să ascultăm chemarea Domnului nostru Iisus Hristos: „Priveghiați și vă rugați ca să nu cădeți în ispită” (Matei 26, 41). „Vino și urmează-mă!” (Matei 19, 21). În felul acesta Hristos se va sălășlui în noi și lupta noastră pentru desăvîrșirea vieții după asemănarea lui Hristos va da roade tot mai bogate, și pentru noi și pentru frații noștri și pentru Biserică și pentru propășirea patriei noastre.

† NICOLAE
Mitropolitul Ardealului

Popas duhovnicesc

La început de an

„Toate să le ispițiți, ce este bun să țineți”.
(I Tes. 5, 21)

Viața, după cum știm, nu este asemenea cursului unui rîu de șes, ce pare a-și purta liniștit, visător, apele în meandrele unor lunci pline de flori. Ea se poate asemana totuși cu un curs clo-cotitor de apă, plin de ochiuri sau vârtejuri, care ne pot atrage la fund și îneca, ne pot pierde pentru de-a pururi, vârtejuri care însă scot adesea la suprafață mîl sau alte impurități de pe fundul apei. Viața deci nu curge lin în albia veacurilor, ci are de multe ori un curs tumultuos, plin de cataracte, de ochiuri care ne pot fi extrem de primejdioase, atunci cînd le sfidăm, cînd nu ne controlăm bine modul în care vîslim, chipul în care mergem, în care ne comportăm. Din acest motiv, viața trebuie privită cu toată atenția și mai ales trebuie trăită cu un înalt simț de răspundere.

În acest sens, se pare că sfîrșitul unui an și începutul altuia, perioadă în care ne aflăm și noi acum, constituie moment potrivit nu numai pentru a face socoteli și rînduiri gospodărești, lucruri absolut necesare pentru buna chivernisire a oricărei case, a oricărei familii, mai mici sau mai mari, ci timp potrivit este și pentru zăbovire asupra celor dinăuntru ale noastre, asupra chivernisirii vieții noastre sufletești.

Orice credincios bun al Bisericii noastre face deci la început de an nou un scurt popas duhovnicesc, cîntărindu-și cu grijă modul în care și-a

gospodărit făptura sa sufletească, viața sa personală în general.

Pentru un astfel de prilej socotim că este cît se poate de potrivit îndemnul Sf. Apostol Pavel pe care îl dădea tesalonicenilor, la începutul celei de-a doua jumătăți a veacului întîi, prin cuvintele: „Toate să le ispițiți, ce este bun să țineți” (I Tes. 5, 21). Nu fiți fără de minte, voi care ați crezut în Iisus Hristos — parcă ar vrea să spună Sf. Pavel — luînd ca bun orice vîntură-lume v-ar spune, crezînd că tot ce zboară se mîncîncă, folosind un proverb românesc, ci — ținînd cont că viața aduce înaintea voastră fel de fel de fapte, de obiceiuri, de năravuri, de „mode” — voi cîntăriți-le bine, judecați-le, cercetați-le și luați numai ceea ce vă ajută în chip real, ceea ce zidește viața voastră trupestă și sufletească, ceea ce folosește vouă și semenilor voștri, ceea ce vă onorează, vă cinstește, ceea ce ajută ca viața să meargă înainte spre țelurile ei de desăvîrșire finală.

Pentru viața sufletească, duhovnicească, pentru creșterea în Iisus Hristos-Mîntuitorul, îndemnul de mai sus al Sf. Apostol Pavel are, așadar, și pentru credincioșii de acum o deplină valabilitate, căci, asemenea tesalonicenilor, și noi, fiii de astăzi ai Bisericii, avem marea obligație de a ne cerceta

(Continuare în pag. 2)

La început de an

(Urmare din pag. 1)

cît mai des făptura — și, în acest scop, vreme cuvenită este și acum la început de an nou, cînd sîntem încă învăluiți în lumina marelui praznic al Nașterii Domnului — de a ne cîntări credința, faptele, vorbele, gîndurile, cît și ținuta noastră cea dinafară și ceea ce găsim bun în noi să ținem și să facem să crească și mai mult, iar ramurile uscate, patimile, apucăturile rele, năravurile dăunătoare nouă, familiilor noastre, semenilor noștri, societății, să le aruncăm din ființa noastră.

„Ce este bun să țineti” — zice Apostolul. Să ținem mai întîi de toate la Legea noastră bătrînească, la credința noastră strămoșească ortodoxă, la Biserica în care s-au închinat moșii și strămoșii noștri, care s-a dovedit „bună” în a ne face să trăim după voia lui Dumnezeu și în ascultare și dragoste față de țara noastră.

Pe de altă parte, la înnoirea anului fiind, să ne înnoim și noi haina sufletului, pe care să căutăm a o păstra cît mai nepătată, „căci întru înnoirea vieții (se cade) să umblăm” — după cum tot Sf. Apostol Pavel ne îndeamnă (Rom. 6, 4), întru primenirea continuă a vieții noastre lăuntrice.

Bun s-a dovedit totodată tot ceea ce au creat înaintașii noștri, ca port, cîntec, muzică, poezie și alte forme de manifestare a artei, lucruri la care de asemenea să ținem.

Bun, negrăit de cinstitor și necesar este bunul simț al poporului nostru, la care să ținem ca la ochii din cap; simțul echilibrului, al cumpătării în toate, care nu i-a îngăduit ieșiri extravagante în ceea ce privește moravurile, îmbrăcămintea, diverse „mode”, nu totdeauna sănătoase, de care s-au ținut și se mai țin doar cei rupți de obștea cea mare a poporului, cei fără nici un ideal superior.

Căci, în privința modului de a ne îmbrăca de pildă cum spunea scriitorul și preotul G. Galaction, „trebuie să fie cineva spăimîntător de gol la minte și la inimă ca să nu mai găsească pe pămînt altceva mai vrednic de cultivat decît acoperișul trupului”! Vestimentație care să nu lezeze bunul simț trebuie să avem mai ales atunci cînd mergem la biserică, unde nu se cuvine să sustragem prin nimic atenția semenilor noștri. Îmbrăcămintea noastră să fie „potrivită cu sfințenia”, cum spune Sf. Scriptură (Tit 2, 3).

Bună și demnă de toate atenția este și rînduiala moștenită de la înaintași ca în familiile noastre să fie cît mai mulți copii, familiile fără copii fiind considerate ca neîmplinite, ba chiar sub un fel de pedeapsă divină, așa cum era în V. Testament. Dacă părinții noștri și noi înșine ne-am născut și am crescut în case modeste, de la 4—5 copii în sus, strînși în jurul unor măsuțe, adesea pe scăunele cu 3 picioare ca să putem încăpea și ajunge cu toții la castronul cu mîncare, cu atît mai mult se cuvine acest lucru astăzi, în noile condiții de viață.

Negrăit de bun s-a dovedit în același timp și spiritul de economie și fuga sau oroarea față de risipă, pe care l-am moștenit de la înaintași și în care trebuie să ne creștem și noi vlăstarele.

Iată doar cîteva teme, din mai multele desigur, asupra cărora se cuvine să medităm la popasul duhovnicesc pe care îl facem la început de an, lucruri pe care bine este a le ține și a le cultiva cît mai mult în anul care ne stă în față și în cei ce vor veni, spre binele și bucuria noastră, cît și a obștei din care facem parte.

Gh. Papuc

(Continuare în pag. 4)

An jubiliar pentru Întîistătătorul Mitropoliei Banatului

Sărbătorită totdeauna într-un cadru intim la Centrul eparhial, ziua nașterii Întîistătătorului Mitropoliei Banatului, I. P. S. Mitropolit Nicolae, a fost de această dată subliniată aparte, ca marcînd împlinirea a cincizeci de ani de viață și totodată a treizeci de ani de slujire la sfîntul altar.

Astfel, în 21 noiembrie 1973, la praznicul Întrării în Biserică a Maicii Domnului, după săvîrșirea Sf. Liturghii și rugăciunea de mulțumire pentru un astfel de prilej în catedrala mitropolitană, a avut loc o recepție la care au participat: Prea Sfințitul Episcop Visarion al Aradului cu însoțitorii, ostenitori ai Centrului eparhial Timișoara, membrii Consiliului arhiepiscopesc și Adunării Eparhiale, preoți și credincioși din oraș, precum și corul catedralei mitropolitane.

După intonarea imnului arhieresc au luat cuvîntul: P. Cuv. Arhim. dr. Timotei Sević, vicar eparhial, din partea clerului Eparhiei, domnul profesor Vasile Vărădean din partea credincioșilor și domnul prim-rabin dr. Ernest Neuman în numele reprezentanților cultelor religioase din localitate, care au subliniat importanța evenimentului și au făcut înaltului Ierarh urări de sănătate, viață lungă și plină de roade în ogorul Bisericii și al Patriei, al înfrățirii dintre credincioșii diverselor culte din țara noastră.

A răspuns înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae, care a scos în lumină faptul că în slujirea împlinită la altar a împletit mereu trei virtuți: A credinței în Dumnezeu, a dragostei și devotamentului față de patrie și popor, a muncii pline de nădejdi pentru bunăînțelegere între oameni.

Botezul Domnului

Sărbătoarea „Botezul Domnului” (Boboteaza) datează din primele veacuri ale creștinismului și face parte din ciclul celor 12 sărbători mari (împărătești) din cursul anului bisericesc.

Despre Botezul Domnului nostru Iisus Hristos în apele Iordanului istorisesc toate cele patru evanghelii.

Sf. Ioan Botezătorul anunța obștea care venea la el că s-a apropiat „împărăția cerurilor”, cerînd celor ce-l ascultau înlăturarea patimilor și păcatele de tot felul de care erau cuprinși, părăsirea cărărilor lor rele, ceea ce Sf. Scriptură exprimă prin cuvîntul „pocăință” și să se hotărească a duce o viață nouă, plăcută lui Dumnezeu, spre a deveni membri ai acestei împărății a cerurilor. Din acest motiv botezul Sf. Ioan se numește „botezul pocăinței”.

Despre Sf. Ioan Botezătorul, Sf. Evanghelist Matei ne spune că „el este acela despre care graia profetul” zicînd „Vocea celui ce strigă în pustiu: Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui” (Matei 3, 3).

Așa se face că cei ce veneau „se botezau de el în apa Iordanului, mărturisindu-și păcatele lor” (Matei 3, 6). Mărturisirea ce se făcea avea de scop, ca respectivul să se lapede de viața sa păcătoasă de pînă atunci.

Botezul lui Sf. Ioan Botezătorul și înainte-mergătorul Domnului nostru Iisus Hristos, nu le aducea acestora de fapt iertarea păcatelor, și nici nu-i puneau pe ei în stare grațială, ci îi pregătea numai sufletește pentru a se putea face părtași botezului cu apă și cu duh al Mîntuitorului Iisus Hristos.

De altfel Sf. Ioan Botezătorul nici nu putea avea puterea iertării păcatelor, fiindcă mîntuirea încă nu era îndeplinită prin moartea pe cruce a Domnului Hristos. De aici rezultă că botezul, pe care-l împărțea Botezătorul nu putea fi identic cu botezul creștin adus de Mîntuitorul Iisus Hristos. Botezul creștin săvîrșit în numele Sf. Treimi: Tatăl, Fiul și Duhul Sfînt, iartă celor ce s-au împărțășit de el toate păcatele, atît pe cel original cît și cele personale, în funcție de vîrsta persoanei.

După obiceiul iudeu, nimeni nu putea deveni învățător sau preot, înaintea împlinirii vîrstei de 30 ani. Supunîndu-se acestei rînduiele, Dumnezeu-Omul nu și-a început activitatea mesianică înaintea împlinirii vîrstei legiuite.

Astfel, pe cînd Ioan Botezătorul își desfășura activitatea sa în pustiu al Iudeei, nu departe de

riul Iordanului, a venit și Domnul Iisus din Galileea în părțile Iordanului la Ioan, cerîndu-i ca să-i împărțască botezul pocăinței (Matei 3, 13—14). Botezătorul refuză, zicînd: Eu am trebuință să fiu botezat de tine și Tu vi la mine”. Prin aceasta, Ioan Botezătorul a recunoscut că Domnul nu are păcate, de care trebuie să se „pocăiască”. Dacă Iisus nu avea păcate, El trebuie să fi luat chiar în acel moment, cînd și-a cerut botezul, păcatele altora asupra Sa și voiește acum să le expieze ca și cînd acele păcate ale celorlalți, luate asupra Sa, ar fi ale Sale proprii. Proorocul Ioan, fiind luminat de Duhul lui Dumnezeu, îndată a cunoscut că Cel ce stă în fața lui este Mielul lui Dumnezeu, „Fiul lui Dumnezeu” (Matei 3, 11). Cu înfiorare sfîntă căuta să-l îndepărteze de la botez și era gata ca el să fie botezat de Hristos. Însă Iisus a zis: „Lasă acum, căci așa se cuvine să plinim toată dreptatea”. Ioan a înțeles rostul cuvintelor Mîntuitorului și l-a botezat (Matei 3, 15). Astfel adevărul a fost împlinit de Hristos, botezîndu-se de către Ioan în apele Iordanului. Prin aceasta El a dat exemplul de smerenie pentru toți creștinii.

Botezîndu-se, Iisus a ieșit îndată din apă și iată i s-au deschis cerurile și Ioan a văzut pe Duhul lui Dumnezeu pogorîndu-se ca un porumb și lăsîndu-se peste Dînsul. Și iată s-a auzit glas din cer care zicea: „Acesta este Fiul Meu...” (Matei 3, 16—17). Acest fapt a fost necesar pentru Ioan spre a se convinge că cel ce s-a botezat a fost Fiul lui Dumnezeu (Ioan 1, 31—34).

La Botezul Mîntuitorului Iisus Hristos s-a deschis lumii în Dumnezeu trinitatea persoanelor Sf. Treimi. Dumnezeu Tatăl, care a vorbit din ceruri, Fiul Său „cel iubit”, cel ce s-a botezat în apele Iordanului, și Duhul Sfînt care s-a pogorît asupra Lui în chip de porumb.

Din acest motiv Botezul Domnului sau Boboteaza se mai numește și „Arătarea Domnului”, sau „Praznicul luminilor”.

Domnul nostru Iisus Hristos, fiind fără de păcat, n-avea nevoie de pocăință, dar a ieșit în lume ca fondator al unei împărății duhovnicești binecuvîntate a lui Dumnezeu. În această împărăție, după învățătura Lui, nu se poate intra fără botez (Matei 28, 19—20).

Botezul deschide împărăția cerurilor celor ce-l primesc, după cuvîntul Evanghelistului: „De nu se va naște cineva din apă și din Duh nu va putea să intre în împărăția lui Dumnezeu” (Ioan

3, 3—7). „Pocăiți-vă și să se boteze fiecare dintre voi întru numele lui Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor și veți lua darul Sf. Duh” (F. Ap. 2, 38). Făgăduința Sf. Duh spre iertarea păcatelor e dată și pruncilor membrilor Bisericii noastre.

Noul Testament, prin Botezul Domnului, apare lumii mareș și solemn. În acest timp, din ceruri, s-a auzit glasul Tatălui; în apă s-a botezat Fiul Său cel iubit, asupra căruia, în chip văzut, a stat Duhul Sfînt.

Sf. Scriptură cunoaște trei feluri de nașteri: Cea trupească, cea din botez și cea din înviere. Fără nașterea prin Botez, nu este cu putință nașterea prin înviere (Sf. Grigorie Teologul, Cuvînt la Sf. Botez).

Pentru a intra în sînul Bisericii este necesar botezul cu apă și Duh. Așa fiind, și pruncii din părinți ortodocși trebuiesc botezați, pentru a nu-i lăsa lipsiți de împreunarea cu Hristos și pentru a nu se întîmpla să moară nebotezați și nemîntuiți.

Sf. Irineu zice: „Mîntuitorul a venit ca pe toți să-i mîntuiască, pe cei care se nasc din nou prin El în Dumnezeu: prunci, tineri și bătrîni” (Contra eresurilor 2, 22). Pentru a primi botezul, pruncii credincioșilor noștri n-au nevoie de pocăință, fiindcă ei n-au păcate personale ci numai pe cel strămoșesc.

Sf. Ap. Petru, Pavel ș. a. au botezat atîtea „case” sau „famili” din care, desigur, nu puteau lipsi copiii.

După pilda chezașilor, care au venit la Mîntuitorul: a sutașului, care a dat chezașie, pentru sluga sa, a femeii cananeence care a dat chezașie pentru fiica ei ș. a. (Matei 8, 5—13; 15, 21—28), Biserica a rînduit chezașia duhovnicească a părinților spirituali la botezul copiilor, numiți „nași”. Ei garantează că vor lua sub ocrotirea lor pe fiii lor spirituali, spre a-i crește în credință, propovăduind de Biserica Ortodoxă.

După cum Hristos-Domnul nu și-a început activitatea Sa mesianică fără botez, e necesar ca și creștinul să-și înceapă viața sa pămîntească prin botez.

Din acest motiv Botezul Domnului este mare praznic în Biserica noastră, el serbîndu-se în 6 ianuarie, iar în 7 ianuarie sărbătorim pe Sf. Ioan Botezătorul.

Condacul praznicului spune: „Arătatu-te-ai astăzi lumii și lumina Ta, Doamne, s-a însemnat peste noi, care cu cunoștință te lăudăm, venit-ai și te-ai arătat lumina cea neapropiată”.

Pr. Chiril Pistru

Gheorghe Vornicu: Umbra lui Horea

Profesorul octogenar din Arad, Gheorghe Vornicu, prezintă în cartea sa o suită de tablouri din frământata istorie a Transilvaniei, după înfrângerea răscoalei lui Horea, Cloșca și Crișan, care apărută în 1973 în Editura Eminescu din București.

Personajul principal al cărții este Gheorghe Nicola, vărul lui Horea, pe sufletul căruia apăsă o grea mustrare de conștiință, simțindu-se vinovat de prinderea conducătorului răscoalei populare din Munții Apuseni, în ziua de 27 decembrie 1784.

Cartea cuprinde și pagini din istoria Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania acelor vremi. Sînt înfățișate suferințele îndurate de unii preoți și credincioși pentru păstrarea credinței ortodoxe, în lupta ce se ducea de către cercurile conducătoare străine de neamul nostru, pentru trecerea românilor la uniție.

Astfel, sub titlul: Un preot surghiunit, este descrisă pe larg peregrinarea prin Țara Românească a „popi Ioanăș” din Mesteacănu Munților Apuseni. Acesta fiind găzduit pentru câteva zile la Mănăstirea Cozia și fiind întrebat care este motivul venirii lui acolo, el răspunde: „Venit-am la dumneavoastră ca la niște frați buni, să ne descărcăm sufletele de amar și să ne alinăm necazurile...” (p. 18). Văzînd aici multe cruci și icoane, precum și alte obiecte de valoare, „preotul ardelean, oarecum stingherit de atîta bogăție, se mira și se gîndea: Cît de departe sîntem noi, cu bisericile și preoții ortodocși din Ardeal, hăituiți ca fiarele sălbatice, cu biserici și mănăstiri dărîmate de acel general Bucov! Cînd în Ardealul nost, nici nouă vîlădicie ortodoxă, cu vîlădici sîrbi ca Nichitici, nu-și are scaunul său hotărît, ci sî

în casa unui țaran din Rășinari Sibului! Dar poate va veni odată și dreptatea noastră!” (p. 20). Povestind mai departe călugărilor de la Cozia despre suferințele românilor transilvăneni și răscoala moților din anul 1784, referindu-se la viața bisericii din Transilvania, părintele Ioanăș zice: „S-a spus că cine dintre noi românii trece la uniție cu biserica Romei, iobag sau popă, va avea aceleași drepturi ca și ceilalți locuitori catolici din împărăție... Dar grofii, domnii noștri de pămînt, nici n-au vrut să audă de patentă împărătească... Pînă la urmă s-a văzut că a fost o înșelătorie. Cum îmi spunea un român unit, ne-am vîndut sufletul... fără să cîștigăm ceva. Atunci n-a mai vrut nimeni să treacă la uniție, cum nici eu n-am vrut. Ba și din cei trecuți s-au întors în sînul bisericii noastre străbune, aducînd o nouă urgie pe capul lor. Iată povestea tristă a nației noastre românești din Ardeal: nedreptate, silă, sărăcie, batjocură și obidă!” (p. 29).

Din carte mai rezultă un adevăr istoric, care a fost un mare bine pentru Biserica din Transilvania, și anume faptul cum din Țara Românească duceau în desaga unii ciobani numeroase cărți de slujbă, care erau împărțite bisericilor, lucru care știm că a contribuit la menținerea unității românilor și la păstrarea credinței strămoșești. Chiar personajul principal al cărții, care un timp a trăit la Mănăstirea Cozia, în speranța că i se va ierta păcatul de a fi vîndut pe vărul său Horea, de multe ori a trecut munții încărcat cu cărți de slujbă „pentru bisericile pravoslavnice din Transilvania, atît de mult cerute de frații lipsiți de slova sfîntă a graiului nost” (p. 190).

Pr. Nicolae Leșe

Adunare Eparhială

Duminică, 25 noiembrie 1973, a avut loc la Sibiu sesiunea anuală a Adunării Eparhiale a Arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Sibiu.

În capela Institutului nostru Teologic Universitar din Sibiu s-a săvîrșit cu acest prilej Sf. Liturghie arhierescă de către P. S. Episcop-vicar Emilian înconjurat de preoți și diaconi, prezenți fiind Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului și deputații eparhiali.

La sfîrșitul Sf. Liturghii s-a citit rugăciunea de invocare a Duhului Sfînt.

S-a trecut apoi în Aula Institutului Teologic, unde Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului a deschis lucrările Adunării Eparhiale, reliefînd, în cuvîntarea rostită, necesitatea de a tinde permanent spre desăvîrșire în toate compartimentele noastre de viață, precum și faptul că ceea ce s-a realizat în Arhiepiscopie și în anul 1973 este rodul unei lucrări colective.

Din plînul adunării s-au trimis telegrame omagiale: Domnului Nicolae Ceaușescu, Președintele Consiliului de Stat, Domnului Emil Bodnăraș, Vicepreședintele Consiliului de Stat, Domnului Ion Gheorghe Maurer, Președintele Consiliului de Miniștri, Domnului prof. Dumitru Dogaru, Președintele Departamentului Cultelor, Domnului Gheorghe Nenciu, Vicepreședintele Departamentului Cultelor, Comitetului Național pentru apărarea Păcii.

Telegramă omagială s-a trimis de asemenea P. F. Părinte Patriarh Justinian.

A urmat apoi prezentarea rapoartelor și anume: Raportul general al Secțiilor unite, lucrat de P. C. vicar Tr. Belascu, raportor fiind P. C. prot. I. Șarlea (Sărmaș), care s-a ocupat de activitatea generală a Arhiepiscopiei, ca de ex.: Activitatea social-patriotică, lupta pentru apărarea păcii, vizite ale unor delegații străine la Centrul arhiepiscopesc, misiuni la parohii etc.; Raportul Secției bisericești, lucrat de P. C. cons. Gh. Bota, raportor fiind P. C. prot. David Lazăr (Tg. Mureș), care s-a ocupat de activitatea administrativă de la Centrul eparhial, protopopiate și parohii, consfățuirile cu P. C. protopopi, de mișcările de personal, hirotoniri în anul 1973 (peste 30), întrajurarea între parohii etc.; Raportul Secției cultu-

rale, lucrat de P. C. cons. Gh. Papuc, raportor fiind P. C. prot. P. Boeriu (Medias), care s-a ocupat de școlile de învățămînt teologic, de conferințele preoțești de orientare și administrative, de activitatea editorială a Centrului arhiepiscopesc, de lucrarea predicatorială și social-patriotică a preoților etc.; Raportul Secției economice, lucrat de P. C. cons. I. Mibăltian, raportar fiind dl I. Georgescu (Tîrnăveni), care a adus în atenția Adunării Eparhiale activitatea economică a Centrului arhiepiscopesc, modul în care au fost gospodărite fondurile Arhiepiscopiei și celelalte bunuri materiale, sursele mai importante de venituri, investițiile mai deosebite în anul 1973, ca de ex.: Continuarea lucrărilor la biblioteca mitropolitană și catedrala din Sf. Gheorghe, reamenajarea tipografiei eparhiale și înzestrarea cu mașini noi etc.

Raportele au fost aprobate, iar în cadrul debaterilor au luat cuvîntul următorii deputați: Dl P. Deji (Făgăraș), dl Z. Albu (Sebeș), P. C. prof. pens. S. Vlad (Sibiu), dl I. Tătaru (Medias), dl Gr. Braic (Toplița), dl C. Rucăreanu (Sighișoara), P. C. prot. N. Todor (Sibiu), dl N. Popa (Sighișoara), P. C. prot. I. Șarlea (Sărmaș), P. C. prot. V. Negrea (Alba Iulia), P. C. prot. D. Lazăr (Tg. Mureș), dl Mișu Traian (Tg. Mureș) și P. S. Episcop-vicar Emilian, cu toții reliefînd unele aspecte practice din parohii și venind cu unele sugestii pentru o lucrare mai rodnică în viitor.

În cuvîntul de încheiere a sesiunii Adunării Eparhiale, Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului a subliniat aportul neprețuit al obștei credincioșilor și preoților din Arhiepiscopie în lucrarea desfășurată și în roadele obținute în 1973, cărora, prin mijlocirea deputaților eparhiali, le mulțumeste, precum și forurilor superioare bisericești și de stat pentru tot sprijinul primit.

„Comuniunea Românească”

La redacția gazetei noastre au sosit „de peste mări și țări”, cum spun basmele românești, două numere, 1 și 2, ale unei noi publicații, scrisă în „limba sfîntă” a „vechilor cazanii”, limbă născută și cîntată de-a lungul arcului carpatic, în care s-au rugat, și-au împărțit gîndurile, durerile și bucuriile, limbă în care s-au plămădit doinele și baladele noastre nemuritoare, în care moșii și strămoșii noștri au creat opere ce înfruntă veacurile, fiind traduse la ora actuală în multe graiuri ale Pămîntului.

Publicația se numește „Comuniunea Românească”, avînd ca subtitlu „Revistă de cultură și artă”. Ea apare la Detroit, S.U.A., avînd ca editor pe domnul Gheorghe Alexe, cunoscut nu numai ca teolog cu studii de specialitate, ci și condeier talentat.

Înțelesul titlului, care este cît se poate de sugestiv, îl explică dl. Gh. Alexe în articolul programatic din nr. 1 al revistei, intitulat: „Adeverire”, din care reținem și următorul pasaj: „Aproape de două ori milenară, „Comuniunea Românească” este taina cea din veac ascunsă a ființei noastre naționale. Ea este, înainte de toate, împărțirea tuturor românilor din aceeași „românie”, adică din sinea cea mai adîncă a neamului, care ne structurează, din veac și peste veac, personalitatea și identitatea etică în fața tuturor semînturilor pămîntului”.

În nr. 1 (ianuarie—martie) 1973 al revistei mai citim titlul ca: „Popas în Apuseni”, „Troite Vîlcene” ș. a., în pag. 8 fiind încrestată și împlinirea a 120 ani de neîntreruptă apariție a „Telegrafului Român”. Nr. 2 (aprilie—iunie) 1973 începe cu articolul: „Premizele unei culturi româno-americane”, urmînd apoi altele ca: „Avram Iancu inedit”, „Deșteaptă-te române”, în care sînt redată relatările cîntărețului bisericesc Gh. Ucenescu de la bis. Sf. Nicolae-Brașov, elev al lui. A. Pan, asupra modului în care s-a născut acest cîntec patriotic. Mai întîlnim Luceafărul lui Eminescu în traducere englezească și alte interesante materiale.

Revista vine astfel, alături de altele, în întîmpinarea a ceea ce dl. Gh. Dobre, cetățean american de origine română din Cleveland, a exprimat cu prilejul neuitatei vizite în Statele Unite ale Americii a Domnului Președinte al Consiliului de Stat, Nicolae Ceaușescu, prin cuvintele: „Ne păstrăm tradițiile și limba maternă și sîntem mîndri că provenim dintr-o țară cu o cultură foarte bogată și o istorie demnă. Sîntem totdeauna dornici să ne împărțim din cultura și arta poporului român.”

„Telegraful Român” salută cu toată căldura apariția acestei noi publicații în grai românesc și îi urează roade bogate în propăvăduirea frumuseților plaiurilor natale și a multiplelor creații ale binecuvîntatului nostru popor, în cultivarea nobilului simțămînt ce ne apropie și ne unește pe toți cei cărora Alecsandri ne-a spus atît de potrivit: „Eu ți-s frate, tu mi-ești frate / În noi doi un suflet bate”.

R.

An jubiliar pentru ...

(Urmare din pag. 2)

Corul catedralei a executat apoi cîteva piese religioase în timp ce Ierarhului sărbătorit i s-au făcut daruri simbolizînd principalele laturi ale slujirii și misiunii arhieresti.

Înalt Prea Sfinția Sa s-a întretinut cu toți cei ce au ținut să-l felicite personal. La orele 15 a fost servită o masă oficială, în cadrul căreia au tostat Prea Sfințitul Episcop Visarion și membrii ai Consiliului arhiepiscopesc.

A vorbit de asemenea reprezentantul autorităților locale de stat.

Tuturor a răspuns Î. P. S. Mitropolit Nicolae.

Identitatea ce se statornicește între viața unui ierarh și cea a eparhiei pe care o păstorește a făcut ca jubileul Întîistătorului Mitropoliei Banatului să constituie pentru toți fiii săi sufletești o adevărată sărbătoare.

Întru mulți ani, Înalt Prea Sfințite Părinte Mitropolit!

Rep.

Un rabsod și creator popular

Badea Gheorghe Pațiu din Cernuc

În 2 ianuarie 1973, deci cu un an în urmă, se stingea din viață bătrînul octogenar, cunoscut în părțile locului de baștină sub numele de „Badea Gheorghe din Cernuc”.

Să pătrundem puțin, în cîteva rînduri, în viața acestui „autentic rabsod” popular, cu memorie prodigioasă, cu o viață trăită în duhul cinstei, omeniei și al muncii.

Badea Gheorghe Pațiu s-a născut în satul Cernuc, comuna Gîrbou, la hotarul Sălajului, așezat într-o vale înconjurată de dealuri pitorești.

Primele slove și ani de școală le face pe apurate. Atunci descoperă pentru prima dată vraja și dulceața cărților. Citește cu pasiune tot ce-i cade în mînă, născîndu-i-se astfel dorința de a compune versuri încă de la 16 ani, spre delectarea ascultătorilor, care admirau talentul tînărului Pațiu. Știa să cînte și la vioară cu același talent înnăscut. Căuta mereu cărți, căuta cu pasiune piese de teatru pentru sate din literatura populară a vremii, devenind în același timp regizor, actor, scenograf, suflor, montînd scene improvizate în fața a numeroși spectatori, bucurîndu-se de succes în localitățile din jur.

Setea de cultură îl îndemna în 1913, împreună cu alți tineri, să scrie la Sibiu, la Astra, și în schimbul a două coroane pe an, primea diferite cărți, pe care le împrumuta și altora. Așa a luat naștere și prima bibliotecă din satul Cernuc. De aici încolo, dornic de a aduce ceva nou și propriu, începe a scrie zeci de piese de teatru într-un act, în trei acte, vodeviluri, o mulțime de colinde pentru copii, la Nașterea Domnului, ca de exemplu colinda cu steaua pentru trei copii mici:

Am pornit trei mișitei

Cu steaua, cu clopoței,

Să aducem bucuria

Că azi s-a născut Mesia...

Fiind iubitor de artă, din acea vreme datează și primele încercări de sculptură în lemn. Sînt cunoscute și azi frumoasele iconostase lucrate de mîna maestrului Gheorghe Pațiu, ca de pildă

iconostasul și chivotul de la Cernuc, Valea Lungă (Sălaj) Jichiș-Cluj, Beclean-Năsăud.

Participă în războiul prim mondial și este rănit de patru ori.

Se căsătorește și are copii. Se ocupă mai departe cu educarea patriotică a consătenilor săi, învățîndu-i pe trei voci cîntece patriotice, ca: „Hora Unirii”, „Pe-al nostru steag” etc., în interpretarea formației corale mixte, organizată și condusă de același Badea Ghiurcă de la Cernuc. La concursul echipelor culturale din fostul județ Someș, la Dej, la 15 iulie 1945, corul bărbătesc din Cernuc obține premiul I.

Dragostea și talentul său se arată și pe terenul muzicii, devenind și compozitor prin compunerea frumoaselor cîntece: „Cernucana”, „Soacră, soacră” etc., care se mai cîntă și astăzi de către cernucani.

Același cor mixt condus de Badea Gheorghe dă răspunsuri la oficierea Sf. Liturghii în Duminici și sărbători, timp de peste două decenii.

După 1944 preocupările sale multiple continuă compunînd melodii pe versuri originale dedicate zilei de 23 August 1944, scrie monoloage, piese de teatru, în care descrie viața și lupta țărănimii sărace, despre noua viață a satului etc.

Creația sa este apreciată de directorul Casei județene a creației populare din Zalău, care pregătește să dea tiparului monografia închinată acestui „neobosit creator și rabsod popular”, cum este numit într-un articol al ziarului județean „Năzuința”.

Viața sa rămîne vie și pilduitoare pentru dragostea sa pentru carte, pentru frumos, pentru muzică, pentru biserică, pentru popor.

La vîrsta sa de 80 de ani se simte obosit și bolnav. Moare senin și împăcat, împărtășit cu Sfintele Taine, în ziua de 2 ianuarie 1973.

S-a născut din popor, a rămas în mijlocul poporului, în slujba căruia și-a pus toate darurile sale, toată viața sa.

Preot Ștefan Vădeanu-Cernuc

ZAHARIA BOIU

70 de ani de la moarte

Cu ocazia împlinirii a 70 de ani de la moartea lui Zaharia Boiu, este bine să ne reamintim trăsăturile dominante care au caracterizat personalitatea lui de preot, profesor și patriot.

Zaharia Boiu a fost fiul protopopului ortodox din Sighișoara, unde a văzut lumina zilei la 4 martie 1834. A învățat la Gimnaziul evanghelic-luteran din Sighișoara, fiind primul român care a susținut aici examenul de maturitate, în anul 1854. Numit învățător, a funcționat un an de zile în satul Săcele, apoi s-a înscris, în anul 1855, la Seminarul teologic ortodox din Sibiu. Îndată după terminarea studiilor, în anul 1857, Andrei Șaguna l-a numit profesor la Seminar, secția pedagogică, iar peste doi ani l-a trimis al Universitatea din Lipsa, pentru studii de specializare. Reîntors în țară, cu o bogată cultură teologică și laică, a fost numit, în anul 1861, profesor definitiv la Seminarul Teologic.

Datorită calităților sale intelectuale, morale și spirituale, Zaharia Boiu a primit o serie de munci de răspundere, ca: redactor la Telegraful Român (1862—1865), paroh al parohiei ortodoxe Sibiu-Cetate (1863—1885), asesor ordinar al sinodului bisericesc al Consistoriului arhiepiscopesc (1870—1902), redactor al Revistei Transilvania (1892—1895), iar ca semn de recunoștință pentru vasta sa activitate literară, Academia Română l-a ales în 1877 membru corespondent al ei.

Zaharia Boiu s-a stins din viață în 6 noiembrie 1903, după o muncă bogată, desfășurată pe tărîm bisericesc, social-național, școlar și literar, fiind regretat de toți cei care l-au cunoscut.

În domeniul vieții bisericești, Zaharia Boiu s-a distins ca profesor, preot și predicator. Ca profesor a funcționat la Seminarul Teologic și Pedagogic din Sibiu, fiind primul profesor român care a aplicat metoda fonetică în învățămînt, metoda învățămîntului concentric și a legăturii teoriei cu viața, preconizînd o educație multilaterală, atît din punct de vedere fizic, cît și intelectual. Ca preot, a servit peste 22 de ani la parohia întîia din Sibiu, evidențiindu-se prin vocea lui plăcută și prin trăirea spirituală pe care o dovedea în timpul serviciilor divine. Iar ca predicator, s-a impus ca unul dintre cei mai vestiți din a doua jumătate a sec. al XIX-lea, publicînd ostenele sale

predicatoriale în trei volume, sub titlul: „Semințe din agrul lui Hristos”. Volumul al treilea a fost premiat de fosta Academie Română, fapt care a adus cea mai mare cinste autorului.

Din activitatea social-națională a lui Zaharia Boiu se constată că el a fost foarte atașat de popor, din sînul căruia a ieșit și în slujba căruia s-a angajat. Atașamentul lui față de poporul român l-a determinat să ducă o luptă susținută pentru progresul lui material și spiritual. El a activat neîncetat ca din sînul poporului să se ridice cît mai mulți muncitori calificați, zicînd că „pînă ce nu vom avea această clasă, pînă atunci naționalitatea noastră nu se poate închea și cristaliza, ci rămîne izolată și pradă binevenită năzuințelor străine”. Din scrierile sale cu caracter social-național amintim: „Cultura poporului nostru” (Transilvania, 1892), „Clasa de mijloc a poporului nostru” și „Expoziția din București a cooperativei români” (Transilvania, 1894).

În ceea ce privește activitatea sa pe teren școlar, Zaharia Boiu s-a impus prin lupta pentru înființarea de școli populare, pentru poporul român de la sate, care era ținut în umbră de clasele stăpînitoare. Pentru a ajuta pe învățătorii de la sate și orașe, el a scris o serie de manuale, dintre care cele mai reprezentative sînt: „Abece-dar”, „Manuducere”, „Carte de cetire”, „Elemente de istorie”, „Elemente de geografie”, „Elemente de istoria naturii și fizică” etc.

Din punct de vedere literar, Zaharia Boiu a desfășurat de asemenea o activitate foarte bogată. Astfel, în anul 1862 a publicat volumul de poezii: „Sunete și răsunete”, iar în anii următori diferite alte poezii în coloanele revistei Transilvania. A tradus din limba germană și latină în limba română, sau din limba română în limba germană, ca *Istoria bisericească*, vol. II, *Compendiu de drept canonic* ale mitropolitului Andrei Șaguna, și *Memorandul conferinței generale române* de la 1881.

Din toată activitatea lui Zaharia Boiu se poate constata că a fost un preot pătruns de vocația sa preoțească și conștient că preotul este chemat să slujească lui Dumnezeu și omului din toată inima sa și cu toate puterile sale. Întreaga sa activitate pe tărîm obștesc a fost un imn înălțat omului, pe care a dorit să-l ridice pe culmi tot

Să stîrpsim invidia

Sf. Apostol Pavel ne îndeamnă, zicînd: „Bucurați-vă cu cei ce se bucură; plîngeți cu cei ce plîng” (Romani 12, 15) și la majoritatea credincioșilor noștri așa se și întîmplă, căci dragostea frățescă ne îndeamnă să fim solidari cu semenii noștri, atît la bine, cît și atunci cînd sînt în nevoie. Din nefericire se mai întîmplă și situații invers, deoarece „cariul... care este invidia” (Proverbe 14, 30) roade și lucrează la rădăcina dragostei.

Invidia orbește ochii noștri și nu mai vedem valoarea sau talentul, nu mai observăm munca și strădaniile cuiva în realizarea unor lucruri bune ci un simțămînt josnic ne pune în situația de a ne pare rău de succesele unor semeni de-ai noștri, ceea ce duce la ură, la dezbinare, ba chiar și la alte păcate mai grele. Din acest motiv invidia este un păcat cît se poate de dăunător, atît pentru cel ce este ros de această boală, cît și pentru obștea mai mică sau mai mare în mijlocul căreia trăiește. Este durere în sufletul aceluia pe care-l stăpînește, și este durere și în viața celui care-i este victima. Sf. Ioan Gură de Aur zice că „mai bine să ai în pînțece un șarpe decît în suflet patima invidiei, pentru că pe șarpe îl poți da afară cu medicamente sau îl poți tolești cu mincarea, pe cînd invidia odată cuibărită foarte greu o scoți”.

Ce mîhnire ne cuprinde sufletul cînd ne gîndim că primul fratricid din lume a acționat din cauza invidiei, a cărei victimă a fost blîndul Avel. Însuși Mîntuitorul Iisus Hristos a fost răstîgnit din invidia neputincioasă a fariseilor și cărturarilor, care se vedeau eclipsați de dragostea lui Iisus, iar preceptele lor formaliste depășite.

Sînt multe situații în care invidiosului i se potrivește usturătoarele cuvinte pe care Mîntuitorul le-a spus fariseilor și anume: „Fățarnicule, scoate înții birna din ochiul tău și apoi să vezi paiul din ochiul fratelui tău” (Matei 7, 5). Despre renumitul scriitor Beaumarchais se spune că se trăgea dintr-o familie modestă, tatăl lui fiind ceasornicar. Datorită însă unui real talent și unei munci stăruitoare el ajunge a fi prețuit în lumea literelor, fiind chiar angajat ca institutor al fiicelor regelui Ludovic al XIV-lea. Într-o zi, în timp ce se plimba cu fetele regelui prin grădină, un curtean invidios pe succesul lui, vrînd să-l umilească, se apropie de el și-l scoate ostentativ ceasul, rugîndu-l ca să-i spună ce are de nu merge, vrînd ca prin aceasta să-i arate descendența lui puțin nobilă. Beaumarchais face pe neîndemînatecul și scapă ceasul jos. Curteanul furios îi spune: „Domnule dumneata ești foarte neîndemînatec”, la care el îi răspunde: „Același lucru mi l-a spus și tatăl meu și a găsit că nu sînt bun pentru meseria lui și astfel m-am decis să devin poet. D-ta ști domnule marchiz, cît de bine am izbutit să zugrăvesc în piesele mele nebunii încrezuți, care se țin a fi oameni însemnați avînd arta de a-și ține nasul sus și a fi cu gura mare.” Umilînța a fost de partea curteanului, care a primit lecția convenită indiviei sale. Mulți gînditori și învățați au făcut prețioase reflexii asupra acestui păcat, dezvăluindu-i urîtenia și înfierîndu-i rădăcinile. Astfel, Antistene zice: „Invidia roade pe invidioși ca rugina pe fier.”

Știînd că acest păcat, această boală, se cuibărește foarte ușor în sufletul omenesc, se cere o mare și susținută luptă împotriva acestui păcat de moarte, cum l-a încadrat Biserica. Cel mai sigur remediu este de a-l stîrpi din rădăcini. Dar, așa cum glăsuiește Sf. Ioan Gură de Aur, gospodarul înțelept după ce stîrpește buruienile otrăvitoare în locul rămas gol sădește semințe nobile, tot la fel și noi trebuie ca în golul din care s-a stîrpit invidia să sădim dragostea. Dar nu orice fel de dragoste, ci aceea dragoste despre care Sf. Ap. Pavel ne spune că „este îndelung răbdătoare, este plină de bunătate.” (I Corinteni 13, 4—6).

Pr. V. Petrica

mai înalte de viață spirituală și bunăstare materială. Pentru realizarea acestui scop, a depus un efort neobosit pentru înființarea de școli și pentru folosirea cuvîntului propovăduit ca mijloacele cele mai potrivite.

Zaharia Boiu a rămas astfel un model vrednic de urmat de generațiile următoare, care trebuie să fie animate de același zel și devotament, pentru ridicarea credincioșilor din toate punctele de vedere. Exemplul lui rămîne unul dintre cele mai ilustrative pentru noi și ne îndeamnă să depunem aceleași eforturi pozitive pentru buna propagare materială și spirituală a credincioșilor noștri.

Ierom. Veniamin Micle